2023/2881

22.12.2023

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2023/2881

z dne 20. decembra 2023

o ustanovitvi Nizkofrekvenčnega atenskega polja – Konzorcija evropske raziskovalne infrastrukture (LOFAR ERIC)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2023) 8904)

(Besedilo v angleškem, bolgarskem, irskem, italijanskem, nemškem, nizozemskem in poljskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 723/2009 z dne 25. junija 2009 o pravnem okviru Skupnosti za Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC) ([1]) in zlasti člena 6(1), točka (a), Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Bolgarija, Irska, Italija, Nemčija, Nizozemska in Poljska so v skladu s členom 5(1) Uredbe (ES) št. 723/2009 Komisiji predložile vlogo za ustanovitev LOFAR ERIC (v nadaljnjem besedilu: vloga).

(2) Vložniki so se dogovorili, da bo država članica gostiteljica LOFAR ERIC Nizozemska.

(3) Uredba (ES) št. 723/2009 je bila vključena v Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) s Sklepom Skupnega odbora EGP št. 72/2015 ([2]).

(4) Komisija je v skladu s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 723/2009 ocenila vlogo in ugotovila, da izpolnjuje zahteve iz navedene uredbe. Komisija je med ocenjevanjem pridobila mnenja neodvisnih strokovnjakov na področju učinkov astronomije z gama žarki, astrofizike, fizike delcev, fizike plazme in temeljne fizike.

(5) Ukrepi, določeni v tem sklepu, so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega v skladu členom 20 Uredbe (ES) št. 723/2009 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Ustanovi se Nizkofrekvenčno atensko polje – Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture (LOFAR ERIC).

2. Osnovni elementi Statuta LOFAR ERIC iz člena 6(3) Uredbe (ES) št. 723/2009 so določeni v Prilogi.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Bolgarijo, Irsko, Italijansko republiko, Zvezno republiko Nemčijo, Kraljevino Nizozemsko in Republiko Poljsko.

([1]) UL L 206, 8.8.2009, str. 1 (kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 1261/2013 (UL L 326, 6.12.2013, str. 1).
([2]) Sklep Skupnega odbora EGP št. 72/2015 z dne 20. marca 2015 o spremembi Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode [2016/755] (UL L 129, 19.5.2016, str. 85).

V Bruslju, 20. decembra 2023

Za Komisijo
Iliana IVANOVA
članica Komisije

PRILOGA

OSNOVNI ELEMENTI STATUTA LOFAR ERIC

1. **Pravna oblika in ime**

(člen 1 Statuta LOFAR ERIC)

Ustanovi se Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture. Ta konzorcij ima pravno obliko Konzorcija evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC), ustanovljenega v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 723/2009, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 1261/2013 (v nadaljnjem besedilu: uredba o ERIC), in se imenuje „LOFAR ERIC“.

2. **Uradni sedež**

(člen 2 Statuta LOFAR ERIC)

Uradni sedež LOFAR ERIC je v Dwingelooju na Nizozemskem (v nadaljnjem besedilu: država gostiteljica).

3. **Naloge in dejavnosti**

(člen 3 Statuta LOFAR ERIC)

1. Glavna naloga LOFAR ERIC je zagotavljati usklajeno uporabo infrastrukture LOFAR, izvajati vrhunske znanstvene raziskave in si prizadevati za nadaljnji razvoj, da bi se čim bolj povečala produktivnost in učinek za članice in mednarodno znanstveno skupnost, s čimer bi LOFAR ERIC postal vodilna svetovna razpršena raziskovalna infrastruktura z dolgoročno perspektivo, ki se nahaja v državah članicah LOFAR ERIC in drugih državah, v katerih se je LOFAR ERIC odločil vzpostaviti nekatere svoje objekte.

2. LOFAR ERIC pri opravljanju svoje glavne naloge izvaja naslednje dejavnosti:

   a. zagotavlja usklajeno delovanje in znanstveno izkoriščanje objektov LOFAR kot povezane infrastrukture v okviru skupne dolgoročne strategije in skupnih politik za kar največje znanstvene rezultate ter učinek za članice in mednarodno skupnost;

   b. uporabnikom zagotavlja učinkovit dostop do znanstvenih storitev LOFAR ERIC, pri čemer uporablja načela medsebojnega strokovnega pregleda in odprte znanosti;

   c. skrbi za splošno delovanje LOFAR ERIC, kar zajema pravne, upravljavske in finančne vidike, ter

   d. sodeluje v projektih EU, (več)nacionalnih projektih in drugih projektih, financiranih s strani tretjih oseb, ki so v skladu s cilji LOFAR ERIC.

3. LOFAR ERIC lahko izvaja tudi naslednje dejavnosti:

   a. si prizadeva za nadaljnji razvoj infrastrukture LOFAR ter z njo povezanih objektov in znanstvenih zmogljivosti;

   b. izvaja strateški dialog za optimizacijo vloge LOFAR ERIC v svetovni znanstveni skupnosti;

   c. vzpostavlja nova članstva in partnerstva, kot je določeno v členih 14 in 19;

   d. spodbuja interese LOFAR ERIC v zvezi z nacionalnimi, evropskimi in mednarodnimi deležniki;

   e. išče dodatne vire financiranja, zlasti, vendar ne izključno, za nadgradnjo in razširitve;

   f. spodbuja usposabljanje, ozaveščanje in mednarodno sodelovanje ter

   g. izvaja kakršne koli druge povezane dejavnosti, potrebne za uresničevanje svoje glavne naloge.

4. LOFAR ERIC svojo glavno nalogo opravlja na neprofitni osnovi. Brez poseganja v veljavna pravila o državni pomoči lahko LOFAR ERIC opravlja nekatere omejene gospodarske dejavnosti, če so tesno povezane z njegovo glavno nalogo in ne ogrožajo njenega izvajanja.

5. LOFAR ERIC ločeno beleži odhodke in prihodke svojih gospodarskih dejavnosti ter zanje zaračuna tržne cene ali, če teh ni mogoče določiti, polno ceno z razumno maržo.

4. **Trajanje in postopek likvidacije**

(člen 4 Statuta LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC se ustanovi za nedoločen čas, vendar se lahko likvidira v skladu s postopkom iz odstavkov 2 do 6.

2. Sklep o likvidaciji LOFAR ERIC sprejme Svet v skladu s členom 27(6), točka (d).

3. LOFAR ERIC takoj, v vsakem primeru pa najpozneje v desetih (10) dneh po sprejetju sklepa o likvidaciji LOFAR ERIC, o sklepu uradno obvesti Evropsko komisijo.

4. Sredstva, ki ostanejo po plačilu dolgov LOFAR-ERIC, se porazdelijo med članice sorazmerno glede na njihove letne prispevke za LOFAR-ERIC, kot so navedeni v členu 21.

5. LOFAR ERIC takoj, vsekakor pa najpozneje v desetih (10) dneh po koncu likvidacijskega postopka, o tem uradno obvesti Evropsko komisijo.

6. LOFAR ERIC preneha obstajati z dnem, ko Evropska komisija objavi ustrezno obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*.

5. **Odgovornost in zavarovanje**

(člen 5 Statuta LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC je odgovoren za svoje dolgove. LOFAR ERIC ni odgovoren za obveznosti, ki izhajajo iz delovanja objektov LOFAR v ločeni lasti.

2. Članice niso solidarno odgovorne za dolgove LOFAR ERIC. Finančna odgovornost članic za dolgove LOFAR ERIC je omejena na vrednost letnega prispevka posamezne članice, dogovorjenega v okviru letnega proračuna.

3. LOFAR ERIC zagotovi ustrezno zavarovanje za tveganja, ki so značilna za njegovo izgradnjo in delovanje.

6. **Politika dostopa do storitev LOFAR ERIC**

(člen 6 Statuta LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC zagotavlja in podpira možnosti učinkovitega dostopa uporabnikov do storitev LOFAR ERIC za izvajanje znanstvenih raziskav. Te storitve med drugim vključujejo: izvajanje opazovanj, pripravljanje znanstvenih podatkovnih produktov, vodenje javno dostopnega arhiva znanstvenih podatkov, podporo uporabnikom in usposabljanje.

2. Zagotovljene storitve LOFAR ERIC se javno objavijo in dokumentirajo skupaj z možnostmi dostopa, postopki in merili za dodelitev za te različne storitve.

3. Svet določi in vzdržuje politiko dostopa, ki ureja vse storitve LOFAR ERIC za znanstvene raziskave, pri čemer se njena načela določijo v skladu s členom 27(6), točka (b), njeno izvajanje pa v skladu s členom 27(5), točka (e).

4. Politika dostopa LOFAR ERIC zagotavlja, da je večina skupnega zneska operativnega proračuna, ki se porabi za zagotavljanje storitev, usmerjena v podporo raziskavam svetovne skupnosti. Če je odprt dostop ponujen na konkurenčni podlagi, se dodeli na podlagi neodvisnega znanstvenega medsebojnega strokovnega pregleda.

5. Politika dostopa LOFAR ERIC zagotavlja tudi upravičenost vseh članic LOFAR ERIC do omejenega dostopa, s čimer ureja pravico do nekaterih razpoložljivih možnosti za dostop uporabnikov do storitev LOFAR ERIC.

7. **Politika znanstvenega ocenjevanja**

(člen 7 Statuta LOFAR ERIC)

Dejavnosti LOFAR ERIC vsaj vsakih pet let oceni neodvisna skupina mednarodnih strokovnjakov. Ocenjevalni protokol (vključno s cilji, pristojnostmi, sestavo skupine in postopkom imenovanja njenih članov) določi Svet v skladu s členom 27(5), točka (j). Skupina poroča Svetu.

8. **Politika razširjanja**

(člen 8 Statuta LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC spodbuja raziskave in praviloma tudi načela odprte znanosti za raziskovalne podatke.

2. LOFAR ERIC spodbuja raziskovalce, naj svoje rezultate in podatke dajo na voljo javnosti (odprt dostop) tudi prek LOFAR ERIC.

3. LOFAR ERIC za doseganje ciljne publike uporablja različne kanale, vključno s spletnim portalom, delavnicami, udeleževanjem na konferencah ter članki v revijah in novičarskih medijih.

4. Znanstveni podatki, pridobljeni s storitvami LOFAR ERIC, bodo, kolikor je to zakonsko dovoljeno, na voljo in prosto dostopni vsem raziskovalcem, znanstvenim institucijam in drugim deležnikom v skladu s politikami Sveta ter ob upoštevanju načel odprte znanosti in podatkovne politike, kot je določeno v členu 32.

9. **Politika na področju pravic intelektualne lastnine**

(člen 9 Statuta LOFAR ERIC)

1. Izraz „intelektualna lastnina“ se razlaga v skladu s členom 2 Konvencije o ustanovitvi Svetovne organizacije za intelektualno lastnino, podpisane 14. julija 1967.

2. LOFAR ERIC sprejme lastno politiko na področju pravic intelektualne lastnine (člen 27(5), točka (h)). LOFAR ERIC je lastnik vse intelektualne lastnine, ki izhaja iz njegovih dejavnosti v skladu s tem statutom, kar med drugim vključuje intelektualno lastnino, ki jo ustvari osebje LOFAR ERIC, pod pogoji iz politike o pravicah intelektualne lastnine LOFAR ERIC, razen kadar to urejajo ločeni pogodbeni sporazumi ali kadar obvezna zakonodaja ali ta statut določa drugače.

3. Obstoječa intelektualna lastnina članic ali subjektov, ki jih zastopajo, ostane njihova lastnina. LOFAR ERIC po potrebi in na podlagi posebnih sporazumov prejme licenco za njeno uporabo.

4. Članice, ki prispevajo svoj delež stroškov za razvojno delo, ki ga opravijo druge članice, lahko nastalo intelektualno lastnino prosto uporabljajo izključno v znanstvene namene. Če želi članica LOFAR ERIC uporabiti kakršno koli intelektualno lastnino za poslovno korist, mora pridobiti dovoljenje članice, ki je lastnica intelektualne lastnine.

10. **Politika zaposlovanja**

(člen 10 Statuta LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC lahko zaposluje osebje. Politiko zaposlovanja LOFAR ERIC ureja zakonodaja države, v kateri je osebje zaposleno.

2. Postopki izbire in zaposlovanje kandidatov v LOFAR ERIC, so pregledni, nediskriminatorni in zagotavljajo enake možnosti. Vsa delovna mesta v LOFAR ERIC se javno objavijo.

11. **Politika javnega naročanja**

(člen 11 Statuta LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC kandidate in ponudnike za javna naročila obravnava enako in brez diskriminacije, ne glede na to, ali imajo sedež v Evropski uniji ali ne. Pri politiki javnega naročanja LOFAR ERIC se upoštevajo načela preglednosti, nediskriminacije in konkurence. Podrobna pravila o postopkih in merilih javnega naročanja določi Svet.

2. Javna naročila v zvezi z dejavnostmi LOFAR ERIC, ki jih izvajajo članice in opazovalke, se izvedejo tako, da se zagotovi ustrezno upoštevanje potreb LOFAR ERIC ter tehničnih zahtev in specifikacij, ki jih izdajo ustrezni organi.